

Rīgā

2013.gada 30.oktobrī,

**LR Saeimas deputātiem
LR Kultūras ministrijai**

Par Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas 17.oktobra priekšlikumu likumprojektam „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015., un 2016. gadam”, kas paredz papildu finansējumu Filmu nozarē piešķirt SIA „Studija F.O.R.M.A” spēlfilmas „Dvēseļu putenis” ražošanas sagatavošanai un filmēšanas pirmajam posmam, paredzot finansējumu no programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

Filmu padome pauž gandarījumu par Latvijas Republikas Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputātu izrādīto iniciatīvu atbalstīt vēsturisku un patriotisku filmu uzņemšanu, kas mūsaprāt apliecina deputātu izpratni par to, ka:

- filmas ir nenovērtējams un iedarbīgs līdzeklis nacionālās identitātes, patriotisma un valstiskās piederības sajūtas veicināšanai;
- kvalitatīvas un mākslinieciski augstvērtīgas vēsturiskas filmas uzņemšana prasa ievērojamus līdzekļus;
- Nacionālajam kino centram atvēlētais valsts budžeta finansējums ir nepietiekams nozares mērķu sasniegšanai un sabiedrības vajadzībai pēc dažādu žanru filmām;
- ir politiskā griba atrisināt filmu nozares finansējuma jautājumus.

Tomēr, piešķirot līdzekļus vienam konkrēta komersanta projektam bez atklāta konkursa, nav skaidrs, kādi finansiālie un mākslinieciskie kritēriji tiek piemēroti šim filmas projektam. Arī citiem autoriem un studijām ir sagatavošanā un pat ražošanā vēsturisku un patriotisku filmu projekti, kuru veidošana ir atlikta vai tiek vilkta garumā līdzekļu trūkuma dēļ un par ko Saeima pēdējā gada laikā informēta vairāk kārt. Mums nav skaidrs, kāpēc arī viņiem netika nodrošinātas vienlīdzīgas tiesības piesaistīt līdzekļus saviem projektiem!

Mums ir bažas un neizpratne par veidu, ko deputāti ir izvēlējušies, lai risinātu minētos filmu nozares stratēģiskos uzdevumus. Mūsaprāt, likumdevējam demokrātiskā valstī būtu jārūpējas par sistēmas izveidošanu, kas regulāri ļautu veidot kvalitatīvas filmas par Latvijas vēsturi, literatūras ekranizējumus, filmas bērniem un cita veida audiovizuālo produkciju, kas nepieciešama mūsu sabiedrībai.

Filmu nozares pārstāvji vairāku gadu garumā ir centušies pārliecināt Saeimas deputātus un valdību par nepieciešamību izveidot atbalsta programmas vēsturisku un nacionālo identitāti stiprinošu filmu veidošanai. Sadarbībā ar Kultūras ministriju ir

izstrādāta filmu nozares attīstības stratēģija turpmākajiem septiņiem gadiem, un jauno politisko iniciatīvu ietvaros ir izveidotas divas apakšprogrammas "Latvijas filmu daudzveidības veicināšana" un "Latvijas filmas Latvijas simtgadei", kuras ir paredzēts uzsākt nākamajā gadā. Tāpēc nav nekāda pamata atsevišķu deputātu un projektu virzītāju argumentiem, ka filmu nozarei nav skaidrs par savu pienesumu Latvijas simtgadei. Diemžēl šīm programmām šobrīd piešķirtais finansējums ir niecīgs salīdzinājumā ar plānoto līdzekļu apjomu vienai filmai, kurai pat vēl nav scenārija.

Mēs tomēr aicinām deputātus domāt ne tikai par vienas filmas atbalstīšanu, bet arī par filmu nozares attīstību un uzplaukumu, kā arī par to, ko šī nozare ilgtermiņā spēj dot Latvijas sabiedrībai un valstij! Mēs aicinām atbalstīt nozari ar tādu finansēšanas mehānismu palīdzību, kas būtu caurredzami, demokrātiski un balstīti profesionālos vērtēšanas un finansēšanas kritērijos, un, kas ir pats galvenais – nodrošinātu Latvijas sabiedrību ar regulāru nacionālo filmu pienesumu katru gadu. Mums ir svarīgi, lai mūsu skatītājs saņemtu filmas par Latvijas vēsturi ne tikai 2015.gadā, bet arī regulāri turpmākajos gados līdz Latvijas simtgadei.

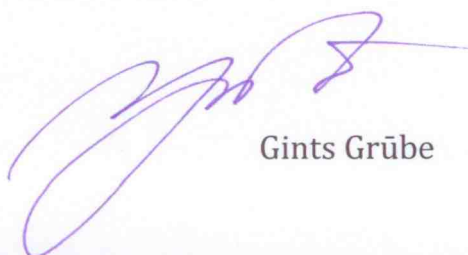
Jāatzīmē, ka saskaņā ar Eiropas Savienības regulējumu plānots valsts atbalsts filmu projektiem ir saskaņojums ar Eiropas Komisiju. Eiropas Komisija šobrīd ir saskaņojusi Latvijas paziņoto audiovizuālās nozares valsts atbalsta shēmu (*11.01.2013. lēmums par Valsts atbalstu SA.35398 (2012/N) – Latvija*), saskaņā ar kuru publisko finansējumu filmu nozares projektiem administrē un piešķir Nacionālais kino centrs, organizējot atklātus projektu konkursus. Piešķirot valsts budžeta finansējumu konkrētam filmas projektam, apejot normatīvajos aktos noteikto un ar Eiropas Komisiju saskaņoto valsts atbalsta piešķiršanas kārtību, pirms tam nepieciešams saņemt atsevišķu Eiropas Komisijas saskaņojumu šādam individuālam piešķirumam, pamatojot, kāpēc atbalsts netiek sniegts saskaņā ar vispārējo kārtību. Nesaskaņota valsts atbalsta piešķiršanas gadījumā Eiropas Komisija var likt atmaksāt komersantam piešķirto finansējumu kopā ar soda procentiem.

Tāpēc lūdzam Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju korigēt savu priekšlikumu un konkrēta producenta filmas projektam "Dvēseļu putenis" paredzēto finansējumu iekļaut un papildināt Kultūras ministrijas budžeta Jaunās politikas iniciatīvas apakšprogrammās "Latvijas filmas Latvijas simtgadei" vai "Latvijas filmu daudzveidības veicināšana", kas ļautu finansējumu sadalīt atbilstoši Filmu likumā noteiktai kārtībai, publisko finansējumu piešķirot atklāta un visiem pieejama konkursa kārtībā.

Cieņā,

Latvijas Filmu padomes vārdā

Latvijas Filmu padomes priekšsēdētājs

Gints Grūbe